

Valsts policija

Ekspertu pavadībā aizvadīta preses konference “Bērnu pavadināšana internetā – izplatīta arī Latvijā”

Publicēts pirms vairāk nekā 1 gada

Publicēts: 29.05.2024.

Šodien, 29.maijā, pulksten 11.00 Valsts policija kopā ar sadarbības partneriem no Latvijas Drošāka interneta centra un Bērnu aizsardzības centra iezīmēja pastāvošās tendences bērnu drošībai internetā, sos.drossinternets.lv pašpalīdzības testa rezultātiem un cik niecīga daļa no anonīmi piefiksētajiem gadījumiem par bērnu mēģinājumiem pavest internetā nonāk līdz policijai.

99 Pagājušā gadā Drossinternets.lv ziņojumu līnijā tika saņemti 986 ziņojumi par internetā ievietotiem bērnu pavadināšanas vai seksuālu izmantošanu saturošiem materiāliem. Šogad ir saņemti jau vairāk nekā 13'000 ziņojumi par šādu nelegālo saturu. Drošāka interneta centra vadītāja Maija Katkovska uzsver: “Tuvojas vasara, bērni atkal lielu daļu savas dienas pavadīs viedierīcēs vieni paši, tāpēc vēlamies vērst vecāku uzmanību, ka, diemžēl, bērnu pavadināšana internetā ir aktuāla problēma arī pie mums Latvijā. Bērni tiek uzrunāti sociālajos tīklos, pārvilināti uz nedrošākām platformām, kur ar manipulatīvām metodēm varmāka panāk, ka bērns kameras priekšā izgērbjas un demonstrē savu ķermeni vai nosūta kailfoto.”

Ņemot vērā drossinternets.lv reģistrēto ziņojumu skaitu par bērnu seksuālu izmantošanu un pavadināšanu internetā, kā arī nelegāla satura glabāšanu uz serveriem Latvijā 2022. gadā tika atklāta kampaņa “Bīstamā draudzība internetā!”, kuras ietvaros tika

izstrādāts īpaši bērniem radīts anonīms tests sos.drossinternets.lv, kurā, atbildot uz dažādiem jautājumiem, ir iespējams noskaidrot, vai bērns pašam nenojaušot nav kļuvis par upuri. Pagājušā gadā šo iespēju izmantoja vairāk nekā 2000 bērni, no kuriem 20% jeb teju 500 bērni atzina, ka interneta “draugs” ir prasījis sūtīt kailfoto. Diemžēl, 65% bērni pēc pieprasījuma ir arī nosūtījuši varmākam savu kailfoto, turklāt jaunāki bērni vecumā līdz 10 gadiem pat 80% gadījumos pēc pieprasījuma ir sūtījuši internetā savu kailfoto.

Savukārt Valsts policija ir piefiksējusi, ka 2023. gadā, salīdzinot ar 2022. gadu, palielinājies bērnu skaits, kuri cietuši gan no pamudināšanas iesaistīties seksuālās darbībās - 33, gan no pornogrāfiska priekšnesuma demonstrēšanas, intīma rakstura izklaides ierobežošanas un pornogrāfiska rakstura materiāla aprites noteikumu pārkāpšanas – 47. Nemainīga ir tendence, ka visvairāk cieš tieši nepilngadīgas meitenes (88%), bet zēni (12%).

- 99 Valsts policijas Galvenās Kriminālpolicijas pārvaldes galvenā speciāliste - psiholoģe Dace Landmane norāda, ka “2023.gadā Valsts policija par cietušajiem no noziedzīgiem nodarījumiem pret tikumību un dzimumneaizskaramību kopā atzinusi 293 nepilngadīgos. Tomēr, ja palūkojamies uz sadarbības partneru iegūtajiem datiem, mēs redzam, ka patiesais cietušo bērnu skaits ir krietni lielāks. Tad varam sev uzdot jautājumu – kur paliek pārējie gadījumi?”.

- 99 Savukārt, runājot par latentuma faktoru, Bērnu aizsardzības centra Bērnu labbūtības veicināšanas departamenta direktora vietniece Uzticības tālruņa nodaļas vadītāja Lāsma Lagzdiņa uzsver: “Tikai kopīgiem spēkiem mēs varam veidot drošāku un draudzīgāku digitālo vidi mūsu bērniem. Ir svarīgi, lai katrs bērns justos droši un zinātu, ka viņš nav viens savās grūtībās, viņam vienmēr būs pieejams atbalsts un palīdzība. Lai bērni runātu par digitālās vides pārkāpumiem un pret sevi vērstiem pāridarījumiem ir nepieciešams veidot cieņpilnas un uz uzticību balstītas savstarpējās attiecības visos līmeņos”.

Jāpiebilst, ka interneta vidē šāda veida noziedzīgi nodarījumi visbiežāk tiek kvalificēti pēc kādas no Krimināllikuma 166. panta daļām par pornogrāfiska priekšnesuma demonstrēšanas, intīma rakstura izklaides ierobežošanas un pornogrāfiska rakstura materiāla aprites noteikumu pārkāpšanu. Maksimālais sods par šo noziedzīgo nodarījumu ir brīvības atņemšana uz laiku no pieciem

līdz 15 gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem.

Lai arī sodi ir pietiekami bargi, tomēr policija īpaši vēlas uzsvērt seku nopietnību, jo bērnu seksuālās izmantošanas materiāli interneta vidē var tikt izplatīti nekontrolēti un atkārtoti, līdz ar to šādas seksuālās vardarbības upuris ir īpaši neaizsargāts. Turklāt nozieguma izdarītāji apmainās ne tikai ar aizliegtiem materiāliem, bet arī ar upuru atrašanas metodēm un veidiem, kā arī – kā izvairīties no atbildības un palikt anonīmiem.

Policija aicina par noziegumiem, kas vērsti pret bērniem, ziņot pa tālruņa numuru 110, klātienē – jebkurā policijas iecirknī vai elektroniski, rakstot uz - pasts@vp.gov.lv . Tāpat arī pārkāpumiem interneta vidē un nelegāla satura apriti var konsultēties Latvijas Drošāka interneta centrā www.drossinternets.lv vai par bērnu drošību zvanot uz Bērnu un jauniešu uzticības tālruni 116111.

Kā runāt ar bērnu, lai pasargātu no pavadināšanas internetā, un kā rīkoties, ja bērns ir jau cietis, vairāk uzzināsiet [šeit](#) .

Saistītas tēmas

[Preses relīzes](#)

<https://www.vp.gov.lv/lv/jaunums/ekspertu-pavadiba-aizvadita-preses-konference-bernu-pavedinasana-interneta-izplatita-ari-latvija>